

METODICKÝ POKYN NÁMOŘNÍHO ÚŘADU ČR PRO ZJIŠTĚNÍ CELKOVÉ HMOTNOSTI KONTEJNERU URČENÉHO PRO NÁMOŘNÍ PŘEPRAVU

Na základě vydané rezoluce MSC.380(94) Výboru Mezinárodní námořní organizace IMO (International Maritime Organization) pro námořní bezpečnost MSC (Maritime Safety Committee) vstupuje dne 01.07.2016 v účinnost změna přílohy mezinárodní úmluvy o bezpečnosti lidského života na moři SOLAS ve vztahu ke zjištění celkové hmotnosti kontejneru určeného pro námořní přepravu. K provádění této změny vydal MSC také oběžník č. MSC.1/Circ.1475.

1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY

Rozpor mezi deklarovanou a skutečnou celkovou hmotností zásilky určené k námořní přepravě – kontejneru – může vést k chybným rozhodnutím o umístění zásilky na palubě lodi a zkresluje výpočty namáhání trupu a stability lodi. To může vést v konečném důsledku k závažné havárii, jak ukázal případ kontejnerové námořní lodi *MSC Napoli*. Za účelem zajištění bezpečnosti námořních lodí a jejich posádek vstupuje dne 01. 07. 2016 v platnost příslušná úprava Přílohy úmluvy SOLAS. Podle této úpravy budou mít provozovatelé námořních lodí a jejich velitelé právo odmítnout k nakládce kontejner, pro který nebude udána jeho ověřená celková hmotnost VGM (Verified Gross Mass).

Povinnost zajistit poskytnutí VGM kontejneru pro námořní přepravu je přílohou úmluvy SOLAS uložena odesílateli.

Definice odesílatele: dle IMO je odesílatel definován jako právnická osoba nebo osoby uvedené v konosamentu nebo v námořním nákladním listu (Shipper). Odesílatelem může být také subjekt, který uzavřel smlouvu o přepravě zboží v kontejneru s přepravní společností nebo provozovatelem lodi.

Povinnost odesílatele: zajistit VGM u kontejneru odesílaného k námořní přepravě a sdělit tento údaj příslušnému partnerovi připravujícímu nakládku kontejneru na námořní loď s dostatečným předstihem podle požadavků rejdaře/dopravce (provozovatele námořní lodi), případně přístavu nalodění. Ke zjištění VGM může odesílatel použít i třetí stranu kdekoliv na trase z místa odeslání kontejneru do přístavu nalodění.

Vzhledem k tomu, že nakládka kontejnerů na námořní lodě je v našich podmínkách realizována vždy mimo území České republiky (CZ), je nutné, aby si odesílatel/přepravce zajistil všechny informace a pokyny ve vztahu k VGM kontejneru platné v přístavu nakládky a případně i pro konkrétní loď, na kterou bude kontejner naložen. Dopravci mají povinnost včas poskytnout odesílatelům své požadavky na dokumentační připravenost zboží k námořní přepravě.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD

Právní základ pro zjišťování VGM kontejnerů určených k námořní přepravě je tvořen mezinárodní, evropskou a národní legislativou CZ:

- mezinárodní úmluva o bezpečnosti lidského života na moři SOLAS;
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/31/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání vah s neautomatickou činností na trh;
- zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii;
- vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu.

3. APLIKACE IMO GUIDELINES ČESKOU REPUBLIKOU

S ohledem na geografickou polohu České republiky, která je vnitrozemským státem, nemá žádné námořní přístavy a v současné době nepluje pod vlajkou CZ žádná námořní obchodní loď, na kterou by se vztahovala úmluva SOLAS, nelze stanovit povinnost velitele námořní obchodní lodě odmítnout k nakládce kontejner bez VGM.

Vzhledem k tomu, že IMO ani EU nepředepsaly žádnou konkrétní toleranci/přesnost zjišťování VGM a úpravu ponechaly na jednotlivých národních státech, nelze z pohledu CZ úplně zaručit, že tolerance nastavené dále v bodě 5 metodického pokynu budou vyhovovat podmínkám v každém námořním přístavu nakládky a na každé námořní lodi dle její vlajky.

Proto doporučujeme provádět vážení kontejneru třetí stranou kdekoliv na cestě z místa naložení kontejneru do místa nakládky nebo v námořním přístavu nakládky podle pravidel státu, v němž bude realizována nakládka kontejneru na námořní loď, jak uvádí oběžník IMO MSC.1/Circ.1475 odstavce 5.1.1, 6.1, 8.1.1 a 13.1. Jen takovým způsobem lze předejít jakýmkoli komplikacím, které mohou vzniknout při nakládce kontejneru na námořní loď kvůli možnému odmítnutí nalodění ze strany velitele lodi v souvislosti s podmínkami nastavenými ve státu přístavu nebo vlajkou lodi.

V případě zjišťování VGM na území CZ se doporučuje využívat výhradně metody 1 popsané v oběžníku IMO MSC.1/Circ.1475 odstavec 5.1.1.

4. DOPORUČENÍ K APLIKACI METODY 1 NA ÚZEMÍ CZ

V případě zjišťování hmotnosti kontejneru po jeho ložení na území CZ je možné vycházet z doporučené metody 1:

- pro zahájení přepravy kontejneru železniční dopravou v CZ se zjišťuje celková hmotnost naloženého kontejneru;
- pro zahájení přepravy nákladní silniční dopravou v CZ se může zjišťovat celková hmotnost naloženého kontejneru nebo se může postupovat dle odstavce 11.1 oběžníku IMO MSC.1/Circ.1475, a to zvážením prázdného samotného dopravního silničního

prostředku, který bude kontejner přepravovat, a následným zvážením dopravního prostředku s naloženým kontejnerem. VGM je pak vypočítána jako rozdíl obou hmotností.

5. TECHNICKÉ POŽADAVKY NA ZJIŠTĚNÍ VGM NA ÚZEMÍ CZ

Váha, pomocí které bude prováděno zjištění VGM kontejneru, musí odpovídat požadavkům zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii a musí mít platnou certifikaci dle vnitrostátních předpisů CZ o kontrolách neautomatických vážidel. Současně musí váha splňovat požadavky toleranční třídy III dle přílohy 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/31/EU. Pro účel dopravy se doporučují váhy v třídě přesnosti III (Tabulka 1).

HMOTNOST KONTEJNERU [KG]	TOLERANCE [%]
0 – 10 000	± 1
10 000 – 40 000	± 2
Nad 40 000	± 3

Tabulka 1 – přesnost vážení kontejneru v CZ určeného k námořní přepravě

Odesílatel musí použít k zjištění VGM kontejneru stanovená měřidla. Za taková měřidla se považují váhy, které jsou v souladu se zákonnou úpravou uvedenou v bodě 2. zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii a jejíž přesnost je ověřována v intervalu daném vyhláškou č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu. Interval ověřování vážidla nesmí být delší než 2 roky od každé kalibrace.

6. DOKUMENTACE O ZJIŠTĚNÍ VGM KONTEJNERU

Odesílatel se musí řídit především pokyny zvoleného námořního přepravce nebo dopravce, obvykle je požadováno:

1. identifikace zásilky – např. číslo nákladního listu nebo BL;
2. číslo kontejneru;
3. VGM s udáním měrných jednotek, zpravidla [kg] nebo podle požadavků námořního přepravce;
4. jméno oprávněné osoby;
5. datum zjištění/deklarování VGM;
6. pokud bude vážení provedeno na území CZ, vystavené potvrzení o hmotnosti kontejneru musí obsahovat identifikaci použité váhy (výrobní číslo), č./identifikaci atestu použité váhy a její toleranční přesnost. Tím je zaručena dokumentační dohledatelnost splnění požadavku na tzv. *věrohodné vážení*.

Ministerstvo dopravy

Námořní úřad ČR

odbor drážní a vodní dopravy

nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

7. Pokud bude vážení provedeno mimo území CZ, vystavené potvrzení o hmotnosti kontejneru musí obsahovat údaje dle vnitrostátní úpravy země vážení, avšak vždy musí obsahovat údaje uvedené v bodě 1. až 5.

Konkrétní forma vystaveného dokumentu VGM není CZ předepsána.

Odesílatel musí mít uchovat kopii vystaveného dokumentu o VGM umožňujícího identifikaci váhy použité ke zjištění VGM s doložením platnosti její kalibrace nejméně do řádného předání kontejneru v cílovém přístavu vykládky.

7. DŮLEŽITÉ WEBOVÉ ODKAZY

http://www.mdcr.cz/cs/Vodni_doprava/Namorni_urad/Informace+námořního+úřadu+veřejnosti/

<http://www.imo.org/en/OurWork/Safety/Cargoes/Containers/Pages/Verification-of-the-gross-mass.aspx>

http://www.worldshipping.org/industry-issues/safety/WSC_Summarizes_the_Basic_Elements_of_the_SOLAS_Container_Weight_Verification_Requirement_January_2015_-3-.pdf

Námořní úřad České republiky
Maritime Office of the Czech Republic

Účinnost od 01.07.2016

Příloha k dopisu Ministerstva dopravy č.j.: 810/2016-130-NPL/1 ze dne 20.06.2016